

[Stinus.]

erklæret, at formålet med invasionen i Laos var at sikre den amerikanske tilbagetrækning, at reducere amerikanske tab og at afkorte krigen, og alt dette er naturligvis populært til hjemmebrug. Erklæringen om, at den amerikanske tilbagetrækning må beskyttes, er et stærkt indenrigspolitisk argument. Udtalelsen om, at formålet med at udvide krigen var at afkorte den, brugte præsident Nixon også i forbindelse med invasionen i Cambodia, og det var også præsident Johnsons begrundelse for at bombe Nordvietnam i sin tid. Argumentet virker ikke overbevisende. Når dertil kommer forskellige truende udtalelser fremsat af præsident Nixon, må man nok have lov til at spørge, hvordan invasionen i Cambodia og Laos skulle kunne fremme mulighederne for en forhandlingsløsning. Bl. a. har Nixon sagt, at USA nu ikke vil gøre flere indrømmelser ved Paris-forhandlingerne, endvidere at hvis nordvietnameserne ikke forhandler nu, risikerer de at komme til at forhandle med Sydvietnam alene. Endelig har Nixon sagt, at han ikke ville sætte nogen grænse for USAs anvendelse af luftstyrkerne bortset fra brugen af kernevåben. Det amerikanske luftvåben vil altså kunne indsættes i tilfælde af en sydvietnamesisk invasion i Nordvietnam. Dette sammenholdt med trusler fra præsident Thieu om en sådan invasion kan nok give grund til bekymring. Hvad vil USA i øvrigt foretage sig, hvis Sydvietnam på et eller andet tidspunkt skulle finde på at invadere Nordvietnam, en mulighed, som ikke kan udelukkes efter præsident Thieus udtalelser? Vil USA søge at hindre et sådant angreb, eller vil USA yde luftstøtte for at afkorte krigen?

To altafgørende spørgsmål må stilles i forbindelse med krigen i Sydøstasien, nemlig: hvad vil USA? Og hvad vil Kina? Det sidste er blevet højaktuelt efter invasionen i Laos. I en kinesisk regeringserklæring bruges vendingen „en alvorlig trussel mod Kina“ om Laos-aktionen, og det føjes til, at det kinesiske folk absolut ikke vil forholde sig ligegyldigt heroverfor. Ministerpræsident Chou En Lais nylige besøg i Hanoi med en 7 mands delegation har fulgt denne erklæring op. Det er næppe troligt, at Kina længes efter en konfrontation med USA, og det ved

USA, men efter de seneste krigsudvidelser må man alligevel spørge: hvor går interventionstærsklen? Ved Nordvietnams sydgrænse eller hvor? Hvad vil USA i Sydøstasien? Hvad er USAs langsigtede mål? Spørgsmål herom er berettigede, for netop mangelen på oplysning herom er en væsentlig grund til, at man ikke kommer ud af stedet i Paris. Er målet at give det sydvietnamesiske folk en reel mulighed for at bestemme sin egen fremtid, eller er det egentlige formål for enhver pris at opretholde et ikke-kommunistisk styre i Saigon? Hvis man betragter USAs støtte til præsident Thieu, som går til valg på en fortsættelse af den militære kamp og en total afvisning af et kompromis med de kommunistiske modstandere, ledes man til at tro, at det sidste svar er rigtigt; det stemmer bare så dårligt med USAs erklærede forhandlingsvilje.

Det radikale venstre påskønner, at den danske regering har taget afstand fra både den amerikanske krigsudvidelse i Sydøstasien og tilstedeværelsen af nordvietnamesiske tropper i Laos. Vi ønsker ikke et amerikansk nederlag i Sydøstasien, men vi finder det betydningsfuldt, at USAs allierede siger deres mening. Vi efterlyser også god vilje til forhandling fra Hanoi. Meget tyder på, at nordvietnameserne i Parisforhandlingerne nu afventer udfaldet af efterårsvalget i Sydvietnam, vel i håb om, at valgets resultat bliver en mere forhandlingsvenlig regering i Saigon. Håbet beskæmmes måske, og i mellemtiden kunne det være rart at se tegn på god nordvietnamesisk vilje, f. eks. gennem en mere fleksibel holdning til spørgsmålet om de amerikanske krigsfanger i Nordvietnam.

Det mislykkede amerikanske forsøg i november sidste år på at befri amerikanske fanger fra en nordvietnamesisk krigsfangelejr har sandsynligvis skærpet den nordvietnamesiske holdning. Så meget mere positivt vil en ændring i denne holdning blive opfattet i den øvrige verden. Jeg kunne i øvrigt tænke mig, at Danmark skulle arbejde på at få gennemført en international inspektion af krigsfanger og politiske fanger i Nord- og Sydvietnam. Et sådant forslag ville sætte begge parter gode vilje på prøve. Vi kunne måske også finde anledning til nu mere konkret at gå i gang med forberedelserne til